

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
22-5-2017

Αγαπητέ κ. Εμμανουήλ

Ευχαριστούμε για το email που στείλατε στις 3 Μαΐου 2017 (εκ μέρους 37 φορέων) και στον κ. Βασιλάκη (στέλεχος της Διεύθυνσης της ΕΕ), όπου εκφράσατε ανησυχίες των Ελλήνων παραγωγών του τυριού ΦΕΤΑΣ υπό το πρίσμα της έναρξης σε ισχύ των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ με τον Καναδά και με το μπλοκ των χωρών της Νοτίου Αφρικής.

Επιτρέψτε μου να τοποθετηθώ με την σειρά μου σε κάθε μια από αυτές τις ανησυχίες σας.

Κατάσταση της Φέτας στις εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ:

Στην ουσία ισχυρίζεστε ότι στις εμπορικές συμφωνίες που κατέληξε η ΕΕ, η Φέτα ήταν το μόνο ΠΟΠ τυρί που δεν ωφελήθηκε με πλήρη προστασία.

Παρακαλώ όπως σημειώσετε σε σχέση με αυτό ότι ενώ υπάρχουν 3400 Γεωγραφικές Ενδείξεις που τώρα προστατεύονται στην ΕΕ, και μεταξύ αυτών 232 τυριά, η προστασία της Φέτας έχει συστηματικά ζητηθεί στις διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ, ακόμη και όπου ένας περιορισμένος αριθμός από Γεωγραφικές ενδείξεις υποβλήθηκε στους εταίρους (χώρες) με τις οποίες διαπραγματευόμαστε.

Η πλήρη προστασία της Φέτας έχει επιτευχθεί ήδη στις περισσότερες γειτονικές χώρες με τις οποίες η ΕΕ κατέληξε σε διεθνείς συμφωνίες (όπως με την Βοσνία - Ερζεγοβίνη, την Σερβία, το Μαυροβούνιο, την Ελβετία, την Μολδαβία, την Γεωργία, την Αρμενία, την Ουκρανία, κλπ) καθώς και με την Κορέα.

Επίσης πλήρης προστασία της Φέτας έχει ήδη επιτευχθεί και σε μια σειρά συμφωνιών οι οποίες ακόμη δεν μπήκαν σε ισχύ όπως του Μαρόκου και της Ισλανδίας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται περαιτέρω να πετύχει το καλύτερο δυνατό επίπεδο προστασίας της ναυαρχίδας των τυριών δηλ. της ΠΟΠ Φέτας σε όλες τις υπό διαπραγμάτευση και μελλοντικές (εμπορικές) συμφωνίες.

Η προστασία της Φέτας στην CETA και στο μπλοκ χωρών της Ν. Αφρικής:

Θεωρείτε ουσιαστικά ότι η μικρότερη προστασία που επιτεύχθηκε στην ΠΟΠ Φέτα στις συμφωνίες με τον Καναδά και τις χώρες της Ν. Αφρικής δεν δικαιολογείται από την περιορισμένη παραγωγή τυριών που φέρνουν τέτοιο όνομα σε αυτές τις 2 χώρες και ότι η Φέτα έχει υπερβολικά αρνητική διακριτική μεταχείριση σε σύγκριση με ΠΟΠ προϊόντα άλλων χωρών μελών της ΕΕ.

Η προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων (TRIPS) καθορίζεται από την αρχή της εδαφικότητας και υπόκειται στην συγκεκριμένη κατάσταση της αγοράς που κυριαρχεί στην χώρα αναφοράς.

Εντός της ΕΕ, η ονομασία Φέτα καταχωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ΠΟΠ δυνάμει του κανονισμού 1829/2002, μετά από μια εξαιρετικά δύσκολη 8ετή διαδικασία που οδήγησε σε 11 δικαστικές ακροάσεις ενώπιον του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου. Εγκρίθηκε σε αυτό το πλαίσιο ότι η ίδια η Ελλάδα με την υποχρεωτική σύνθεση της Φέτας καθορίστηκε το 1987, η αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή οριοθετήθηκε το 1988 και η επίσημη προστασία ως ΠΟΠ κατοχυρώθηκε το 1994.

Η καθυστερημένη προστασία της Φέτας στην χώρα προέλευσης σε συνδυασμό με την έλλειψη ιστορικής φροντίδας από τα ενδιαφερόμενα μέρη (εννοεί κυρίως της Ελλάδας) να προστατεύσουν τον ΠΟΠ χαρακτήρα της σε τρίτες χώρες, έδωσε την δυνατότητα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα στον Καναδά και στην Ν. Αφρική να παράγουν και να εμπορεύονται για δεκαετίες ένα τυρί χωρίς τον ΠΟΠ χαρακτήρα της Φέτας, το οποίο περιστασιακά δεν αναφέρεται σε μια γεωγραφική θέση και το οποίο σταδιακά απέκτησε σε αυτές τις δύο χώρες έναν ημι 'generic χαρακτήρα (εννοεί ημικοινής ονομασίας)

Σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες και ειδικά με το άρθρο 24.4 της συμφωνίας TRIPS του ΠΟΕ, η ιστορική προέλευση από αυτές τις προηγούμενες χρήσεις δεν μπορεί να αγνοηθεί.

Ήδη οι συμφωνίες που ολοκληρώθηκαν με τον Καναδά και τις χώρες της Ν. Αφρικής άνοιξαν τον δρόμο για έναν σημαντικά δικαιότερο ανταγωνισμό. Η εναλλακτική θα ήταν να διατηρηθεί η τρέχουσα κατάσταση που θα σήμαινε καμμία ειδική προστασία για την Φέτα.

Στις συμφωνίες με Καναδά και Νότια Αφρική η Φέτα αναλογικά προστατεύεται και αναγνωρίζεται ως Ελληνική Γεωγραφική Ένδειξη, εμποδίζοντας έτσι αυτήν να καταστεί κοινή ονομασία. Η συμφωνία επιβάλλει επιπλέον περιορισμούς στην σήμανση και προδιαγραφές στο μη ΠΟΠ προϊόν (όπως η υποχρέωση να αναφέρεται η πραγματική χώρα προέλευσης και η σύνθεση γάλακτος, η απαγόρευση χρήσης Ελληνικών σημαιών και άλλες επινοήσεις που επικαλούνται Ελληνική επικράτεια και επιπροσθέτως οι όροι στυλ και τύπου...)

Η διαφορά της μεταχείρισης που εσείς επικαλείσθε σε σύγκριση με την πλήρη κατοχύρωση άλλων ΠΟΠ προϊόντων οφείλεται στο γεγονός ότι στον Καναδά και στην Ν. Αφρική δεν διαπιστώθηκε προηγούμενη χρήση τους ούτε υπήρξαν σχετικές διεκδικήσεις κοινής ονομασίας σχετικές με τα προϊόντα τους. Ως αναφορά τον Καναδά υπήρξαν 4 άλλες Γεωγραφικές ενδείξεις Ευρωπαϊκών τυριών στην ίδια περίπτωση με την Φέτα και τα οποία αναλογικά θα έχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας που θα έχει και η Φέτα.

Δέσμευση να ενισχύσουμε την προστασία της Φέτας

Εσείς εκτιμάτε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει επισήμως δεσμευθεί να ζητήσει μια μελλοντική βελτίωση του καθεστώτος προστασίας της Φέτας στην Ν. Αφρική και στον Καναδά.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επανειλημμένα δεσμευθεί να κάνει χρήση των κατάλληλων μηχανισμών που προβλέπονται σε αυτές τις συμφωνίες με στόχο την επιπλέον αύξηση του επιπέδου προστασίας που δόθηκε στο όνομα Φέτα, τέτοια δέσμευση δόθηκε μεταξύ άλλων με επίσημες δηλώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς επίσης και από απαντήσεις του Επιτρόπου Χόνγκαν εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε έγγραφες επερωτήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου P-004696/2016 και 004719/2016,2.

Απο την άποψη αυτή το βασικό στοιχείο που θα μπορούσε να διευκολύνει τέτοια ενισχυμένη προστασία είναι η εκπαίδευση των καταναλωτών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την προέλευση και την ποιότητα της ΠΟΠ Φέτας, επιτρέποντας τους καταναλωτές των εταίρων που διαπραγματευόμαστε να κατανοήσουν πλήρως τις μοναδικές προδιαγραφές του γνήσιου προϊόντος. Έτσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδειξε στις παραπάνω αναφερόμενες δηλώσεις της ότι θα προσφέρει συνεχιζόμενη υποστήριξη στα κράτη μέλη, παραγωγούς και εξαγωγείς γεωγραφικών ενδείξεων με σκοπό να προβάλλει τις γεωγραφικές τους ΠΟΠ ενδείξεις. Σχετικά με αυτό ένα εκτενές εργαστήριο αφιερώθηκε στις 11 Ιουλίου 2016 στην Αθήνα.

Ελπίζω οι ως άνω εξηγήσεις να αποδειχθούν χρήσιμες.

Ειλικρινά δικός σας

John A. CLARKE

(εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης)